

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžf/105/2014
Identifikačné číslo spisu:	5014200014
Dátum vydania rozhodnutia:	25.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5014200014.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu : BALEARA spol. s r.o., so sídlom Dolné Rudiny 2956/3, Žilina, IČO: 46 745 025, v zastúpení Mgr. Pavlom Karmanom, advokátom, so sídlom Veľká Okružná 26A, Žilina, proti žalovanému : Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná ul. 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100308/1/518845/2013 zo dňa 29. októbra 2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/3/2014-92 zo dňa 30. júla 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/3/2014-92 z 30. júla 2014
z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline (ďalej v texte rozsudku len „prvostupňový súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom č. k. 21S/3/2014-92 zo dňa 30.07.2014, podľa ust. § 250j ods. 1 Občianskeho právneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100308/1/518845/2013 zo dňa 29.10.2013, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Žilina (ďalej len správca dane) č. 9500301/5/3211220/2013/Bar zo dňa 03.07.2013. Správca dane uvedeným prvostupňovým rozhodnutím nevyhovел žiadosti o zákonnú registráciu pre daň z pridanej hodnoty zo dňa 04.06.2013.

O trovách konania rozhodol súd s poukazom na ust. § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal, pretože žalobca v konaní nemal úspech a žalovaný aj pri úspechu v konaní nemá zo zákona nárok na náhradu trov konania.

Krajský súd v odôvodnení uviedol, že žalobca v predmetnej veci vzniesol námietky jednak procesnoprávneho charakteru a jednak hmotnoprávneho charakteru. Základnou právnou otázkou hmotnoprávneho charakteru pri preskúmaní veci v rámci tohto konania pred súdom je otázka, resp.

problematika, či žalobcovi vznikol nárok na registráciu za platiteľa DPH za podmienok vyplývajúcich z ust. § 3 zákona o DPH a podľa § 4 zákona o DPH.

Pokiaľ ide o procesnoprávne námietky vo veci - neumožnenie právnomu zástupcovi nahliadnuť do spisu správneho orgánu, krajský súd k tejto žalobnej námietke udáva, že z obsahu administratívneho spisu bolo preukázané, že splnomocnenie žalobcu vo vzťahu k advokátovi Mgr. Pavlovi Karmanovi, datované dňa 06.12.2013 bolo doručené na Daňový úrad Žilina dňa 19.12.2013. Udelené plnomocnenstvo bolo teda správcovi dane doručené po ukončení odvolacieho konania a nemôže sa podľa názoru krajského súdu vzťahovať na preskúmanie prvostupňového rozhodnutia správcu dane č. 9500301/5/3211220/2013/Bar zo dňa 03.07.2013, ako aj na rozhodnutie žalovaného a preto táto námietka bola strany krajského súdu vyhodnotená ako neopodstatnená.

Vo vzťahu k hmotnoprávnym námietkam žalobcu krajský súd uviedol, že nie je medzi účastníkmi sporné, že žalobca musí splniť dve podmienky v konaní o zákonnú registráciu pre daň z pridanej hodnoty a to s poukazom na § 3 ods. 1 a § 4 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH a to vykonávanie ekonomickej činnosti na účely zákona o dani z pridanej hodnoty.

Krajský súd v tejto súvislosti uviedol, že žalobca v žiadosti o registráciu pre daň z pridanej hodnoty deklaroval dosiahnutie obratu vo výške 50 745 Eur. Tento obrat dosiahol tak, že predal spoločnosti CENTERA spol. s r.o. potravinársku fóliu a dodávku vyfakturoval faktúrou č. 2012001 zo dňa 18.12.2012 a z uvedeného je zrejmé, že celá ekonomická činnosť žalobcu spočívala v tejto jednej obchodnej transakcii. Správne orgány vo vzťahu k tejto skutočnosti vykonali v rámci svojho konania rozsiahle dokazovanie, pričom nebolo zistené, že do dňa podania žiadosti o registráciu, t.j. do 04.06.2013, že by žalobca vykonával nejakú inú ekonomickú činnosť. To znamená že, správca dane aj žalovaný vyvodili, že žalobca nevykonával žiadnu ekonomickú činnosť. Taktiež v rámci daňového konania nebolo žalobcom preukázané prijatie platby za predaný tovar, pretože predložený bankový výpis o úhrade túto skutočnosť nepotvrdzuje, keďže finančné prostriedky z účtu žiadateľa - žalobcu boli odpísané. Ďalej z vykonaného dokazovania vykonaného správcom dane bolo preukázané, že v skutočnosti nedošlo ani k fyzickej dodávke tovaru podľa predloženej faktúry, nakoľko bolo zistené a žalobcom aj potvrdené, že tovar - potravinárska fólia sa stále nachádzala v prenajatých priestoroch spoločnosti SCHENKER s.r.o. a nájom za prenajaté priestory je doposiaľ, resp. bol uhrádzaný spoločnosťou ANDANTA spol. s r.o. Takisto bolo podľa názoru krajského súdu správne konštatované, že bolo preukázané, že v mesiaci december 2012 bola predmetom fakturácie potravinárska fólia v reťazci medzi spoločnosťami ANDANTA spol. s r.o. - DONORA, spol. s r.o. - CENTERA spol. s r.o. s minimálnym navýšením ceny tovaru. Fyzicky sa tovar v rámci reťazca týchto spoločností nepremiestňoval. Tiež bolo zistené, že deklarované obchody boli realizované medzi personálne prepojenými osobami, pretože spoločnosť ANDANTA spol. s r.o., BALEARA spol. s r.o. a CENTERA spol. s r.o. majú štatutárneho zástupcu tú istú osobu - pani A. W., ktorá je aj štatutárnym orgánom www.sropredaj.sk, t.j. spoločnosti poskytujúcej sídlo menovaným spoločnostiam. Z uvedeného krajský súd vyvodil, že žalobca nepreukázal vykonávanie ekonomickej činnosti na určitej pokračujúcej báze. Vo vzťahu ku konštatovaniu prepojenia uvádzaných firiem krajský súd uviedol, že uvedené skutočnosti slúžili ako podporný dôkaz v rámci správneho konania.

Krajský súd konštatoval, že bolo preukázané v rámci daňového konania, že sídlo žalobcu nezodpovedá ekonomickej realite. V sídle spoločnosti žalobcu (Dolné Rudiny 2956, Žilina) na budove sa nenachádzalo žiadne označenie spoločnosti BALEARA spol. s r.o., označená bola len spoločnosť www.sropredaj.sk, s.r.o., ktorá na základe zmluvy o poskytnutí sídla spoločnosti zo dňa 08.04.2013 poskytla spoločnosti BALEARA spol. s r.o. registračné sídlo spoločnosti. Vo vnútri budovy na jednej zo schránok s označením spoločnosti www.sropredaj.sk bol umiestnený aj zoznam 14-tich firiem, medzi ktorými sa nachádzala aj spoločnosť BALEARA spol. s r.o. Zamestnanci správcu dane sa dostavili na poschodie, kde sa mala nachádzať kancelária spoločnosti žalobcu. Pri uzamknutých dverách na poschodí, za ktorými boli viaceré kancelárie bola umiestnená tabuľa s označením firiem. Označená bola len spoločnosť www.sropredaj.sk. Správca dane sa telefonicky skontaktoval aj s Ing. D. Q. - JT CONSULT Žilina, ktorý na základe nájomnej zmluvy uzatvorenej dňa 02.01.2013 prenajal nájomcovi www.sropredaj.sk nebytové priestory nachádzajúce sa na 4. nadzemnom podlaží. Podľa vyjadrenia Ing. D. Q. bola prenajatá jedna miestnosť o výmere 25 m², ktorá slúži výlučne na vykonávanie administratívy z podnikateľskej činnosti. Žiadne skladové priestory neboli spoločnosti www.sropredaj.sk, s.r.o. prenajaté. Na otázku správcu dane, či dal súhlas na zriadenie sídla iným

spoločnostiam Ing. Q. sa vyjadril, že hoci v nájomnej zmluve je uvedené, že prenajímateľ súhlasí a umožňuje prenajímať uvedené priestory tretím osobám bez potreby uzatvárania dodatkov k zmluve a súhlasí s udeľovaním povolení pre zriadenie sídla iných spoločností, uvedené bolo zo strany nájomcu zle pochopené, pretože prenajímateľ tým myslel, že nájomca môže prenajať, prípadne zdieľať kanceláriu ešte maximálne s jednou spoločnosťou. Ing. D. Q. uviedol, že keď zistil, že na jednej adrese je prihlásených viacero firiem, oznámil konateľke spoločnosti pani A. W., že nesúhlasí s tým, aby bolo ďalším spoločnostiam poskytnuté, ako sídlo spoločnosti, kancelária nachádzajúca sa na adrese Dolné Rudiny 2956/3, Žilina. Žiadal, aby tieto zmenili sídlo spoločnosti, resp. aby uzatvorili nájomný vzťah s prenajímateľom Ing. D. Q.. To znamená, bolo preukázané, že žalobca sídlo spoločnosti preukazoval nájomnou zmluvou, ktorá je uzatvorená medzi Ing. D. Q. a spoločnosťou www.sroprodaj.sk a táto spoločnosť uzatvorila zmluvu o poskytnutí sídla spoločnosti BALEARA spol. s r.o.

Vo vzťahu k námietkam, ktoré žalobca doručil na krajský súd - podanie zo dňa 03.03.2014 a 28.04.2014 krajský súd uviedol, že v rámci V. hlavy druhej časti Občianskeho súdneho poriadku s poukazom na ust. § 250h ods. 1 O.s.p. a § 250b ods. 1 O.s.p. platí zásada, že žalobca môže rozšíriť rozsah napadnutia rozhodnutia žalovaného správneho orgánu (t.j. rozšíriť žalobné dôvody - námietky) len v lehote do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia žalovaného správneho orgánu. Je nepochybné, že tieto žalobné námietky žalobcu boli vznesené až po uplynutí predmetnej lehoty. Napriek tomu krajský súd uviedol, že k niektorým z nich sa vyjadruje tak, že aj tieto sú bezpredmetné. V tejto súvislosti uviedol, že preskúmal z úradnej povinnosti aj námietku žalobcu vo vzťahu k tomu, že namietal, že rozhodnutie žalovaného podpísala osoba, ktorá na to nie je oprávnená. Z rozhodnutia žalovaného vyplýva, že toto rozhodnutie podpísal plk. Ing. C. M., generálny riaditeľ sekcie daňovej a colnej. Do súdneho spisu bol doložený organizačný poriadok Finančného riaditeľstva SR 2013, resp. jeho časť, konkrétne v čl. 3 odsek 1 je uvedené, že Finančné riaditeľstvo SR riadi a zodpovedá za jeho činnosť prezident. Prezident je štatutárnym orgánom Finančného riaditeľstva SR a zastupuje ho v plnom rozsahu. Podľa odseku 2 predmetného článku prezident priamo riadi a/ viceprezidenta, b/ generálneho riaditeľa sekcie, c/ riaditeľa kancelárie prezidenta, riaditeľa osobného úradu, riaditeľa odboru koncepcií a riadenia projektov, referát akčného plánu boja proti daňovým podvodom, d/ riaditeľa KÚ.

Podľa odseku 3 čl. 3 na zabezpečenie výkonu niektorých činností môže prezident delegovať niektoré svoje právomoci na viceprezidenta, generálneho riaditeľa sekcie, riaditeľa DÚ, CÚ, KÚ, iného vedúceho zamestnanca alebo zamestnanca v rozsahu určenom v organizačnom poriadku, internom riadiacom akte alebo v poverení.

Z poverenia zo dňa 12.10.2012, ktoré súdu bolo doložené dňa 16.07.2014, označené ako poverenie na prenos právomoci podpisovania písomnosti vyplýva, resp. z neho v súlade s ustanovením čl. 2 bod 2. a bod 8. IRA č. 2/2012/1000100 Podpisový poriadok finančnej správy v znení dodatku č. 1 a v nadväznosti na ust. § 63 ods. 3 písm. f/ Daňového poriadku (zákon č. 563/2009 Z. z.) vyplýva poverenie pre plk. Ing. C. M., generálneho riaditeľa sekcie daňovej a colnej na podpisovanie rozhodnutí vydaných Finančným riaditeľstvom SR vo veciach daní a poplatkov.

Z uvedených dôvodov krajský súd konštatoval, že žalobné námietky žalobcu boli nedôvodné a preto žalobu zamietol s poukazom na § 250j ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca s poukazom na ust. § 205, ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a ust. § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. ako aj ust. § 205 ods. 2 písm. c/, d/, f/ O.s.p. uviedol, že postupom súdu (vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia) bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom a zároveň, že nevykonaním navrhnutých dôkazov, ktoré boli potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, bol zo strany súdu neúplne zistený skutkový stav veci. Taktiež bol toho názoru, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalobca poukázal na hmotnoprávne a procesné nedostatky, ktoré vznikli v žalobou napadnutom rozhodnutí, ako aj jemu predchádzajúcom konaní a s ktorými sa krajský súd žiadnym spôsobom nevysporiadal.

Jedná sa o nasledovné hmotnoprávne a procesné pochybenia žalovaného prvostupňového orgánu:

1.Posudzovanie ekonomickej činnosti zo strany žalovaného nad rámec zákona a stanovovanie si nových

„pravidiel“ pri posudzovaní ekonomickej činnosti podnikateľa - žalobcu (bod 1) žaloby - str. 4.

2. Stanovovanie povinnosti zo strany žalovaného nad rámec zákona - v súvislosti so znášaním nákladov na skladovanie tovaru, ktorý bol predmetom uskutočneného obchodu či povinnosťou fyzického dodania tovaru a pod. (bod 2) žaloby - str. 5.

3. Nedostatočne zistený skutkový stav v konaní pred vydaním žalobou napadnutého rozhodnutia - opakovane bolo zo strany žalobcu tvrdené, že nedošlo k úhrade za tovar, ktorý bol predmetom obchodu, čo bolo podľa názoru žalovaného jedným z dôvodov nevydania osvedčenia o registrácii pre DPH (prílohou žaloby bol výpis z účtu, z ktorého je zrejmé, že takéto tvrdenia žalovaného sú nepravdivé (bod 3) str. 5 žaloby - touto skutočnosťou sa krajský súd v časti zaoberal, ale vôbec neodôvodnil, prečo v určitom prípade má a v určitom prípade nemá táto skutočnosť vplyv na vydané rozhodnutie.

4. Nedostatočné zistenie skutkového stavu v prvostupňovom aj druhostupňovom konaní pred vydaním žalobou napádaného rozhodnutia - podľa názoru žalovaného nebolo preukázané sídlo žalobcu - pričom orgán prvého stupňa o tejto skutočnosti rozhodol bez toho, aby vôbec zisťoval skutočný stav (žalovaný sa o to pokúsil jedenkrát bez toho, aby žalobcu upovedomil a nariadil vykonanie úkonu za účasti žalobcu s tým, že o vykonaní úkonu by bola spísaná zápisnica), P. Ing. T. (v tom čase splnomocnená zástupkyňa žalobcu) opakovane v priebehu daňového konania žiadala a navrhovala, že orgánu oprávnenému rozhodnúť preukáže na základe miestneho zisťovania sídlo žalobcu. V daňovom konaní však bola takáto žiadosť bezdôvodne odmietnutá. Krajský súd v Žiline sa žiadnym spôsobom nezaoberal tou skutočnosťou, prečo sa žalovaný nepokúsil o riadne zistenie sídla, žalobcu a nemal záujem kontaktovať pri zisťovaní sídla so žalobcom a ani sa na jeho výzvu do sídla nemienil dostaviť.

5. Opakované zavádzanie zo strany žalovaného v konaní pred vydaním žalobou napádaného rozhodnutia a pozmeňovanie si skutočností v rozpore so skutočným stavom - v tejto súvislosti žalobca na pojednávaní konanom dňa 18.06.2014 pred Krajským súdom v Žiline predložil vyhlásenie Ing. D. Q., ktorý uvádza skutočný priebeh rozhovoru, opísaného v úradnom zázname žalovaného správneho orgánu. V tejto súvislosti žalobca uvádza, že z vyhlásenia p. Ing. D. Q. je zrejmé, že žalovaný si ako podklad pre vydanie rozhodnutia účelovo vybral iba tie skutočnosti, ktoré vyhovovali jemu, žalobcom napádaného rozhodnutia a ktoré by mali potvrdiť jeho dohady. Avšak celkový obsah tel. rozhovoru zamlčal a zároveň obsah rozhovoru jednoznačne pozmenil. Pravdivý opis obsahu telefonického rozhovoru je uvedený v osvedčenom vyhlásení. Krajský súd v Žiline sa týmto bezdôvodným zavádzaním žalovaného (pri posudzovaní sídla, ktoré je tiež podľa názoru Krajského súdu v Žiline základnou podmienkou pre vydanie osvedčenia o registrácii DPH) žiadnym spôsobom v žalobcom napádanom rozhodnutí nezaoberal a to i napriek tomu, že podľa názoru Krajského súdu v Žiline - nepreukázanie sídla zo strany žalobcu bolo podstatným dôvodom pre potvrdenie rozhodnutia žalovaného. Žalobca má za to, že takéto opakované zavádzanie zo strany žalovaného a riadne nezistenie skutočného stavu má jednoznačne vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

6. Stanovovanie povinností nad rámec zákona v súvislosti s povinnosťou, aby žalobca preukázal vykonávanie ekonomickej činnosti „na pokračujúcej báze“ - Krajský súd v Žiline v žalobcom napádanom rozhodnutí považoval tieto skutočnosti za podstatný dôvod pre potvrdenie rozhodnutia žalovaného a to bez toho, aby zdôvodnil (tak ako to nezdôvodnil žalovaný v žalobou napadnutom rozhodnutí), z akých právnych predpisov (a ktorých ich ustanovení) vychádza, ak žiada, aby žalobca preukázal pokračujúcu bázu (na str. 10, ods. 2 uviedol, že je podľa jeho názoru správne, že „táto činnosť sa vykonáva na určitej pokračujúcej báze“, avšak neuviedol žiadny právny dôvod podporujúci tento jeho názor). Má za to, že takýmto neodôvodnením natoľko podstatnej skutočnosti bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom a nemôže sa voči takémuto neodôvodnenému rozhodnutiu v tejto (podstatnej) časti brániť, ani nepozná názor Krajského súdu v Žiline. Krajský súd v Žiline tak, ako bolo uvedené vyššie, mal tieto skutočnosti v konaní za nesporné (a pravdepodobne mal za to, že povinnosť „pokračujúcej bázy“ je stanovená zákonným predpisom, keďže sa s týmto názorom žalovaného jednoznačne stotožnil) a to bez jeho zdôvodnenia, keďže je to v rozpore so skutočným stavom a s platnou právnou úpravou. Má za to, že v tomto prípade je dôvod pre podanie odvolania v zmysle § 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p. a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

7. Porušenie ústavnej zásady právnej istoty a predvídateľnosti rozhodovania bez jeho riadneho zdôvodnenia - v tejto súvislosti pokiaľ ide o aplikáciu právnej zásady „mutatis mutandis“, t.j. v merite veci rovnaký po nevyhnutných zmenách, poukázal na daňové konanie, ktoré v obdobnom prípade prebiehalo na Daňovom úrade v Žiline a to pokiaľ ide o spoločnosť CENTERA spol. s r.o., IČO: 46 745

025. V predmetnom prípade uvedená spoločnosť požiadala o registráciu pre daň z pridanej hodnoty a bolo jej vydané osvedčenie o registrácii pre daň z pridanej hodnoty, pridelené IČ DPH: SK2023574190. Žalovaný žiadnym spôsobom neuviedol, k akým iným skutočnostiam v predmetnom prípade došlo, keďže vydal absolútne odlišné stanovisko, nakoľko dva totožné prípady boli skončené úplne rozdielnym spôsobom, bez náležitého rozdielného odôvodnenia. Touto podstatnou skutočnosťou sa Krajský súd v Žiline opätovne vôbec nezaoberal a to i napriek tomu, že žalobca na pojednávaní konanom dňa 18.06.2014 jednoznačne navrhol vykonať dôkaz - vyžiadal si spisový materiál, v ktorom spoločnosť CENTERA spol. s r. o. požiadala o registráciu DPH a bolo jej zo strany Daňového úradu v Žiline vydané osvedčenie. Tento návrh Krajský súd v Žiline nijakým spôsobom bezdôvodne neposúdil (nenariadil vykonať dokazovanie, ako ani návrh na vykonanie dokazovania nezamietol), čo je zrejmé zo zápisnice z pojednávania konaného 18.06.2014, iba žalobu bezdôvodne zamietol, avšak neuviedol, prečo podľa jeho názoru je v poriadku, ak žalovaný postupuje v obdobných veciach absolútne odlišne a či práve v predmetnom prípade (po predložení spisu spoločnosti CENTERA spol. s r.o.) nedošlo ku konaniu v rozpore so zákonom.

Žalobca ďalej uviedol, že pokiaľ sa týka procesnoprávnej námietky - neumožnenie nahliadnutiu nášho právneho zástupcu do administratívneho spisu správneho orgánu, je zrejmé, že súd sa vôbec nezaoberal tou skutočnosťou, že takýmto konaním správneho orgánu bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko nebolo možné vyjadriť sa v žalobe ku všetkým pochybeniam, ku ktorým v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, ktoré žalobou napadol, dochádzalo. Presne na základe takéhoto konania bol nútený až po podaní žaloby uskutočniť v predmetnom konaní vyjadrenie zo dňa 27.02.2014 a vyjadrenie zo dňa 28.04.2014, na ktoré súd v napádanej žalobe poukazuje a uvádza, že na tieto nemá dôvod prihliadať, lebo neboli uskutočnené v zákonnej lehote (str. 11. ods. 5). Súd sa však vôbec nezaoberal tou skutočnosťou, že žalobcov právny zástupca sa nemal možnosť oboznámiť so spisovým materiálom správneho orgánu a teda nemohol takéto skutočnosti uviesť v žalobe, čím jednoznačne boli porušené základné práva účastníka konania a došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom.

V tejto súvislosti poukázal na názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v záveroch svojho rozhodnutia, sp. zn. 5Sžf/1/2011 jednoznačne uviedol procesný postup správcu dane v prípade, aký nastal a to, že pokiaľ má správca dane pochybnosti o udelenom plnomocenstve (čo v predmetnom prípade jednoznačne nastalo, keďže žalobcovi právny zástupcovi neumožnil nahliadnuť do spisu), má povinnosť vyzvať účastníka ma odstránenie tejto vady. Podľa názoru Najvyššieho súdu „nevyzvanie účastníka na odstránenie väd plnomocenstva a následné odmietnutie odvolania sa v súdnom konaní považuje za odňatie možnosti konať pred súdom. Procesné postavenie účastníka daňového konania nemôže byť v tomto smere v žiadnom prípade slabšie/horšie. Žalovaný si v žiadnom prípade nesplnil svoju povinnosť v zmysle zásady zákonnosti (§ 3 ods. 1 Daňového poriadku) a zásadu súčinnosti (§ 3 ods. 2 Daňového poriadku) a teda nie je pravda, že nedodržanie základných zásad daňového konania (v zmysle Daňového poriadku) nemá jednoznačný vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, avšak touto skutočnosťou sa Krajský súd v Žiline žiadnym spôsobom nezaoberal.

Žalobca poukázal na to, že pokiaľ sa týka tej skutočnosti, že súd na str. 11 uvádza, že nemá dôvod sa zaoberať námietkami žalobcu, ktoré boli vznesené po uplynutí lehoty (v súvislosti s nepredložením úplného, originálneho a riadne žurnalizovaného spisového materiálu), k týmto skutočnostiam sa žalobca nemohol vyjadriť, nakoľko mu bolo znemožnené nahliadnuť do spisového materiálu správneho orgánu. Zároveň však takéto konanie žalovaného správneho orgánu bolo uskutočnené až po uplynutí lehoty, teda by bolo nemožné, aby dopredu vedel, aký spisový materiál bude súdu predložený. Zároveň uvádza, že takéto tvrdenia Krajského súdu sú nepravdivé a nesprávne a v priamom rozpore s ust. § 250j ods. 3 O.s.p., podľa ktorého „súd zruší napadnuté rozhodnutie ... ak ... rozhodnutie je nepreskúmateľné pre neúplnosť spisov správneho orgánu“. Je teda zrejmé, že na túto skutočnosť je súd povinný prihliadať aj z úradnej povinnosti, bez ohľadu na to, či to bolo účastníkom konania namietané, alebo nie. Ako súd v napadnutom rozhodnutí sám uviedol, bezdôvodne sa zaoberal iba „niektorými“ námietkami (str. 11, posledný odsek).

Napokon žalobca namietal, že v tejto súvislosti uviedol, že napríklad na strane 9, ods. 2 napádaného rozhodnutia krajský súd poukazuje na judikatúru Súdneho dvora EÚ a to iba tú, ktorú predložil žalovaný, avšak neuviedol, z akého dôvodu judikatúru Súdneho dvora EÚ, na ktorú v predmetnom konaní poukázal, nie je možné na prejednávany prípad použiť a že vôbec nie je pre tento prípad podstatná.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu podľa § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 a § 250ja ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že rozsudok je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, a to pre závažné procesné pochybenie spočívajúce v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy (t. j. druhej hlavy piatej časti) sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona (§ 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.).

Podľa § 250j ods. 1 O.s.p., ak súd po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (ďalej len „v medziach žaloby“) dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, vysloví rozsudkom, že sa žaloba zamieta.

V zmysle citovaného ustanovenia § 250j ods. 1 O.s.p. príslušný súd rozhodne vo veci samej tak, že žalobu zamietne, ak zistí, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom. Záver o súlade postupu a rozhodnutia správneho orgánu so zákonom sa týka rozsahu a z dôvodov, pre ktoré bola žaloba podaná.

Procesnému právu účastníka konania vznášať v žalobe námietky nezákonnosti voči postupu a rozhodnutiu správneho orgánu zodpovedá povinnosť správneho súdu preskúmať rozhodnutie správneho orgánu v rozsahu žalobných námietok, o vznesených námietkach rozhodnúť a pokiaľ ich nepovažoval za dôvodné, vysvetliť a vyložiť, z akých dôvodov. Ak tak správny súd neurobí, zaťažá svoje rozhodnutie nielen vadami spočívajúcimi v porušení všeobecných procesných princípov - podraditeľných pod vadu konania v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. - ale súčasne postupuje aj v rozpore so zásadami vyjadrenými v druhej hlave, siedmom oddiele Ústavy SR (predovšetkým čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2) a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (ďalej aj „Dohovor“; porov. II. ÚS 9/00, I. ÚS 35/01, I. ÚS 26/94, IV. ÚS 156/03).

Súčasťou práva na súdnu ochranu a na spravodlivý proces je nepochybne aj právo na riadne odôvodnenie súdneho verdiktu, ktoré je aj zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Je predpokladom toho, aby strany mohli účinne uplatňovať právo na opravné prostriedky. Napokon je predpokladom kontroly výkonu spravodlivosti zo strany verejnosti.

V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené.

Súčasťou práva na riadne odôvodnenie je aj to, aby sa súd riadne vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami účastníka konania. Nedostatočné vysporiadanie sa s námietkami účastníka konania spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia.

V danom prípade sa krajský súd vôbec nevysporiadal s námietkou žalobcu, že v obdobnom prípade, pokiaľ ide o spoločnosť CENTERA spol. s r.o., uvedená spoločnosť požiadala o registráciu pre daň z pridanej hodnoty (DPH) a bolo jej vydané osvedčenie o registrácii pre DPH. Poukázal v tejto súvislosti na zásadu právnej istoty a predvídateľnosti rozhodovania súdu a verejných orgánov, ktorá v tomto prípade nebude vôbec aplikovaná, nakoľko oba totožné prípady boli skončené úplne rozdielnym spôsobom, bez náležitého zdôvodnenia.

Opodstatnená je aj námietka žalobcu, že krajský súd neuviedol, z akého dôvodu judikatúru Súdneho dvora EÚ, na ktorú v žalobe poukázal, nie je možné na prejednávany prípad použiť.

Krajský súd sa dôsledne nevysporiadal ani s námietkou žalobcu, že Daňovým úradom Žilina, tvrdený právny režim plnomocenstva v daňovom konaní oproti iným konaniam sa môže vzťahovať na hmotnoprávne úkony daňového subjektu, nie však na procesné plnomocenstvo udelené advokátom na zastupovanie v konaní.

Krajský súd sa nevysporiadal dôsledne ani s námietkou, že v tom čase splnomocnená zástupkyňa žalobcu žiadala správcu dane o miestne šetrenie s tým, že sama mala záujem pustiť povereného zamestnanca správcu dane do sídla žalobcu, nakoľko skutočnosť, že žalobca nemá sídlo, bola jedným z hlavných dôvodov správcu dane pre nevybavenie žiadosti žalobcu o zákonnú registráciu pre DPH.

Pokiaľ teda v posudzovanej veci krajský súd nepreskúmal komplexne žalobcove námietky, podľa názoru odvolacieho súdu postupoval nedôsledne, čím postihol napadnutý rozsudok znakom nepreskúmateľnosti odvolacím súdom, pričom uvedeným postupom bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý a riadny súdny proces, právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, ako aj zásada spravodlivého procesu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd. Ústavný súd SR už vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ (IV. ÚS 115/03).

V správnom súdnictve je súd viazaný žalobou vymedzeným rozsahom a dôvodmi preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, čomu zodpovedá povinnosť súdu rozhodnúť o všetkých bodoch žaloby a v odôvodnení sa s nimi vysporiadať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto musel napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.), a to bez toho, aby sa zaoberal hmotnoprávnou stránkou odvolania.

V ďalšom konaní bude povinnosťou prvostupňového súdu prejednať vec v medziach podanej žaloby, dôsledne sa vysporiadať so všetkými námietkami žalobcu, vrátane odvolacích námietok, znovu o nej rozhodnúť a svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodniť.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvej O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.